

мислення, виявляти якісні його особливості, давати рекомендації щодо його розвитку і використання в різних видах діяльності з урахуванням цілей і завдань цієї діяльності, вимог до її здійснення.

Список використаних джерел:

1. Каплунович І.Я. та ін. Розвиток образного мислення у дітей дошкільного віку: Метод. посіб. для педагогів дошкільних установ. - В. Маріуполь, 2011.

2. Курепін В.М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі закладів вищої освіти, уклад. В.М.Курепін, А.Б. Веліховська, К.М. Комісаренко // Перспективна техніка і технології – 2019 : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і студентів, м. Миколаїв, 27 вересня 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 132 – 134.

URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6407>.

3. Психологічна діагностика: проблеми і дослідження /Под ред. К. М. Гуревича.- М., 2011.

*Науковий керівник – асистент Гула Л.В.
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 159.91

ПСИХОЛОГІЧНА НАДІЙНІСТЬ ЛЮДИНИ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ

Русавська Вікторія Ігорівна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна
освіта (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Якби була можливість наочно порівняти сучасну людину з людьми, які жили 20 - 30 тис. років тому, то можна було б помітити, що за цей період людина зовні майже не змінилася. Більше того, деякі фізичні якості людини, можливо, навіть погіршилися: знизилася гострота зору і слуху, не стало колишньої сили, витривалості. Це пояснюється специфікою еволюційного розвитку людини: він відбувався головним чином у психіці.

Психіка-це здатність мозку відображати об'єктивну дійсність у формі відчуттів, уявлень, думок та інших суб'єктивних образів об'єктивного світу [1].

Розвиток психіки - це результат еволюції нервової системи, її ускладнення під впливом навколишнього середовища [1].

Психіка людини проявляється у таких трьох видах психічних явищ:

- психічні процеси- це короточасні процеси отримання, переробки інформації та обміну нею (наприклад, відчуття, сприйняття, пам'ять і мислення, емоції, воля);

- психічні стани - відображають порівняно тривалі душевні переживання, що впливають на життєдіяльність людини (настрій, депресія, стрес);

- психічні властивості- сталі душевні якості, що утворюються у процесі життєдіяльності людини і характеризують її здатність відповідати на певні дії адекватними психічними діями (темперамент, досвід, характер, здібності, інтелект).

Психіка людини тісно пов'язана з безпекою її життєдіяльності. Небезпеки, які впливають на людину, не можна розцінювати як подію, яка породжена тільки зовнішньою стимулюючою ситуацією, як результат рефлекторної реакції організму людини на неї [2]. Вплив цих небезпек зумовлюється психофізіологічними властивостями людини.

Дослідами встановлено, що у 70% нещасних випадків, що трапляються у сфері виробництва, винуватцями є самі люди [3]. Звідси постає принципово важливе питання: чому люди, яким від народження притаманний інстинкт самозахисту, самозбереження, так часто стають винуватцями своїх ушкоджень? Причинами можуть бути внутрішні фактори: індивідуальні психологічні або фізіологічні властивості, порушення емоційного стану, недостатність знань і досвіду, фактори зовнішнього середовища.

Усім живим істотам притаманна перша сигнальна система - реакція на подразнення органів чуття (дотик, нюх, смак, зір, слух). Людина має другу сигнальну систему - реакція на слова, словосполучення, які вона чує або промовляє. Для людини слово - це не тільки поєднання звуків чи зображення букв, насамперед форма відображення матеріальних явищ і предметів навколишнього світу в поняттях і думках.

За допомогою слова утворюються загальні поняття, передаються сигнали про конкретні подразники. Слово служить принциповим подразником, сигналом сигналів. Воно може бути негативним подразником і викликати негативні емоції, стресові ситуації, розлади нервової системи, що призводить до порушення функціонування всього організму.

Рівні розвитку нервової системи визначають типи поведінки людини:

1. Інстинктивна поведінка - це дії, вчинки, які успадковуються видом «Ното зарієпз». На цьому рівні концентрується вся інформація, нагромаджена у ході

еволюції людства. До відомих дій та вчинків інстинктивної поведінки людини належать ті, які пов'язані із самозбереженням, продовженням роду.

2. Поведінка за навичками-це дії, які склалися і застосовуються у навчанні до автоматизму або шляхом спроб і помилок, або шляхом тренувань. Як наслідок людина виробляє навички, у неї формуються звички і під контролем свідомості (тренування), і без нього (спроби і помилки).

3. Свідомаповедінка- найвищий рівень психічного відображення дійсності та взаємодії людини з навколишнім світом, що характеризує її духовну активність у конкретних історичних умовах [4].

Отже, еволюція забезпечила людський організм високими резервами стійкості та надійності, що зумовлено взаємодією всіх систем, цілісністю, спроможністю до адаптації і компенсації у всіх ланках і станом відносної динамічної стабільності.

Список використаних джерел:

1. Психологія [Електронний ресурс] : метод. реком. з вивчення дисципліни та виконання контрольних робіт для здобувачів вищої освіти ступеня "Бакалавр" спеціальності 073 "Менеджмент" денної та заочної форм навчання / уклад. : А. Б. Веліховська. - Електрон. текст. дані. - Миколаїв : МНАУ, 2020. - 64 с. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7926>.

2. Курепін В. М. Підвищення рівня підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «Магістр» з дисципліни «Цивільний захист» / В. М. Курепін // Актуальні питання техногенної та цивільної безпеки України : матеріали II Всеукраїнської наукової конференції, м. Миколаїв, 18 – 19 вересня 2020 р. - м. Миколаїв : Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2020р., - С. 172-175. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7946>.

3. Курепін В. М. Причини приховування нещасних випадків на виробництві та їхні наслідки / В. М. Курепін, А. В. Демченко // День Землі - EarthDay [Електронний ресурс] : тези доповідей здобувачів вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 22 квітня 2020 року. - Миколаїв : МНАУ, 2020. – С. 23-25. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7039>.

4. Курепін В. М. Проблеми екологічної свідомості здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти аграрного профілю / В. М. Курепін, А. В. Демченко // Осінні наукові читання : матеріали XXIII міжнародної науково-

практичної інтернет-конференції, секція № 10. Педагогічні науки, м. Тернопіль, 27 листопада 2019 р. – Тернопіль : ГО «Наука та освіта без кордонів», 2019.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6415>.

*Науковий керівник - старший викладач Курепін В.М.
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 159.923

СПРИЙНЯТТЯ І РОЗУМІННЯ ЯК ПСИХІЧНИЙ ПРОЦЕС

Сибір Тетяна Андріївна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 201«Агрономія»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Сприйняття є важливим і складним пізнавальним процесом, за допомогою якого людина надає значення елементам і явищам навколишнього середовища [1]. Його можна розглядати як своєрідний інформаційний екран або фільтр, через який особистість динамічно взаємодіє і сприймає стимули, існуючі в навколишньому світі.

Спілкування визначається тим уявленням про партнера, яке складається в сприйнятті. Перш, ніж розглядати особливості сприйняття іншої людини в процесі спілкування, потрібно розглянути особливості сприйняття як психічного процесу. Сприйняття (перцепція) являє собою складний пізнавальний психічний процес, в якому формується цілісний образ предметів і явищ в результаті синтезу відчуттів [2].

У процесі сприйняття відбувається виділення найістотніших і основних ознак предмета з одночасним відволіканням від несуттєвого для даної ситуації і зіставлення сприйнятого з колишнім досвідом. Будь-яке сприйняття включає активний руховий компонент (обмацування предмета рукою, рух очей при розгляданні і т.д.) і складну аналітико-синтетичну діяльність мозку по синтезу цілісного образу. Сприйняття найправильніше позначати як сприймаючу (перцептивну) діяльність суб'єкта. Результатом цієї діяльності є образ як цілісне психологічне уявлення про предмет, подію, людину і т.д.. з якими ми стикаємося в реальному житті.

Усі психічні процеси протікають на двох рівнях: свідомому і несвідомому. Сприйняття як психічний процес, таким чином, може виступати у двох формах: свідоме сприйняття у формі осмисленого і зазначеного (пов'язаного з промовою) синтезу відчуттів і підпорогове сприйняття, яке формується на рівні несвідомого.